

МАРІУПОЛЬСЬКІЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра історичних дисциплін

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

НДПП 17 ІСТОРІЯ ЄВРОПИ ТА ПІВНІЧНОЇ АМЕРИКИ НОВІТНЬОГО ЧАСУ
(шифр і назва навчальної дисципліни)

Освітньо-професійна програма «Історія», «Середня освіта»

Освітній ступінь «Бакалавр»

спеціальність 032 «Історія та археологія»,

014.03 «Середня освіта. Історія»

факультет Історичний

2020 – 2021 навчальний рік

Робоча програма з курсу
«Історія Західної Європи та Північної Америки Новітнього часу»
Для студентів освітньо-професійної програми «Історія», «Середня освіта»
Освітнього ступеню «Бакалавр»

Спеціальності 032«Історія та археологія»
014.03 «Середня освіта. Історія»

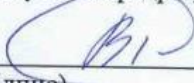
Розробник: доцент кафедри історичних дисциплін, к.і.н. Волоніць В.С.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри історичних дисциплін

Протокол від «29»серпня 2019 року № 1

Завідувач кафедри історичних дисциплін

(підпис)

(Романцов В.М.)

(прізвище та ініціали)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни			
		денна форма навчання		заочна форма навчання	
Кількість кредитів – 9	Галузь знань 03 Гуманітарні науки 01 Освіта (шифр і назва)	Нормативна			
Модулів – 4	ОПП Історія 032 Історія та археологія Середня освіта (Історія) 014 Середня освіта.	Рік підготовки:			
Змістових модулів – 6		4-й		4-й	
		Семестр:			
Загальна кількість годин – 270		7		8	
	Лекції				
<i>Тижневих годин для денної форми навчання аудиторних – 6 самостійної роботи студента – 4</i>	Освітній рівень: бакалавр	24	30	6	6
		Практичні, семінарські			
		16	20	4	4
		Самостійна робота			
		79	99	128	128
		Вид контролю:		Вид контролю:	
		Екзамен	Екзамен	Екзамен	Екзамен

Співвідношення кількості

годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить (%):

для денної форми навчання – 90/178/0

для заочної форми навчання – 20/256/0

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою курсу « Історія Європи та Північної Америки Новітнього часу» є формування знань про соціально-економічні, політичні, культурні процеси, що складають змістовий пласт історії зазначених країн від 1918 р. до сучасності.

Відповідно до сформульованої мети визначені наступні завдання:

- вивчати історичний процес за принципом історизму, об'єктивності та науковості;
- сформувати нове історичного мислення шляхом співставлення полярних точок зору і різних фактів;
- розвинути вміння аналізувати історичний матеріал, робити ґрунтовні висновки, використовуючи різні типи історичні джерела;
- навчити розрізняти історичний факт від історичного міфу, викривати стереотипи, упередженість, необ'єктивність;
- розвинути вміння робити виважені висновки та самостійні оцінки історичних подій, явищ;
- толерантно сприймати багатоетнічні, полікультурні явища світової історії;

Місце навчальної дисципліни в освітній програмі – нормативна дисципліна входить до циклу дисциплін професійної підготовки.

Передумови для вивчення дисципліни: студенти під час вивчення нового курсу мають можливість актуалізувати вже здобуті знання з вивчених курсів :

«Історія України доби античності та середніх віків», «Соціальна історія Європи та Північної Америки нового часу».

Результати навчання. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати:

- закономірності і особливості розвитку країн Західної Європи та Північної Америки у зазначений період;
- головні етапи та тенденції політичного, економічного, соціального та культурного розвитку країн Західної Європи та Північної Америки у новітній період;
- головні події, що відбувалися в історії розвитку країн Західної Європи та Північної Америки в означений період;
- головні ідейно-політичні течії та напрямки, що існували в даний період, їх вплив на розвиток суспільства;
- головні події в розвитку міжнародних відносин означеного періоду;
- специфіку та особливості розвитку окремих країн та регіонів світу в I та II періоди сучасної історії.

вміти:

- аналізувати події, що відбувалися у суспільно-політичному житті країн Західної Європи та Північної Америки в новітню добу як у міжнародному масштабі, так і у масштабі окремих країн та давати їм науково обґрунтовану оцінку;
- аналізувати та порівнювати головні тенденції політичного, економічного, соціального та культурного розвитку країн Західної Європи та Північної Америки в означений період;
- виявляти та обробляти інформаційні джерела, що висвітлюють історію країн Західної Європи та Північної Америки;
- використовувати здобуту інформацію у своїй майбутній роботі
- аналізувати історичний матеріал, робити ґрунтовні висновки, використовуючи різні типи історичні джерела;
- розрізняти історичний факт від історичного міфу, викривати стереотипи, упередженість, необ'єктивність,
- формувати нове історичного мислення шляхом співставлення полярних точок зору і різних фактів.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Світ після Першої світової війни

Тема 1. Вступ до курсу. Предмет та завдання курсу. Історіографія та огляд джерельної бази.

Тема 2. Формування Версальсько-Вашингтонської системи міжнародних відносин.

Нова розстановка політичних сил в світі після Першої світової війни. Комп'єнське перемир'я, закінчення Першої світової війни. Ідеологічні течії. Західне суспільство після Першої світової війни (наслідки та підсумки). Післявоєнний устрій світу. Позиції держав-переможниць наприкінці війни. «14 пунктів» В. Вільсона. Паризька мирна конференція 1919 р. Версальський мирний договір, його зміст. Створення Ліги Націй. Мандатна система. Мирні договори з Австрією, Угорщиною, Болгарією, Туреччиною. Міждержавні суперечності на Тихому океані після Першої світової війни. Вашингтонська конференція 1921–1922 рр. Договори 4-х, 5-ти і 9-ти держав. Характер Версальсько-Вашингтонської системи, її історичні наслідки. Спроби ревізії Версальсько-Вашингтонських угод у 20-х рр. Спроби ревізії Версальсько-Вашингтонських угод у 20-х рр. «Російський чинник» у європейській політиці: Генуезька конференція 1922 р., проблема довоєнних і воєнних боргів Росії, Гаазька конференція 1922 р. Рапальський договір Росії з Німеччиною.

Радянсько-німецькі відносини в 20-х рр. Лозаннська конференція 1922–1923 рр. Перегляд умов Севрського договору з Туреччиною. «Ультиматум Керзона» 1923 р. Радянсько-англійський дипломатичний конфлікт 1927 р.

«Німецький чинник» у європейській політиці: Рурський конфлікт. План Дауеса. Локарнська конференція 1925 р. Рейнський гарантійний пакт. Прийняття Німеччини до Ліги Націй. План Юнга. Зовнішньополітичні пріоритети демократичних країн Заходу. Пакт Бріана – Келлога. Міжнародна конференція із роззброєння, її невдача.

Змістовий модуль 2. Провідні країни Західної Європи та Північної Америки в міжвоєнний період (1918–1939 рр.)

Тема 1. Сполучені штати Америки. Економічне і соціально-політичне становище США у 1919–1929-х рр. Економічне і соціально-політичне становище США у 1929 – 1939-х рр. Зовнішня політика США у міжвоєнний період.

Тема 2. Великобританія. Історіографія внутрішньої і зовнішньої політики Англії міжвоєнного періоду. Економічне і політичне становище Англії після Першої світової війни. Уряд Д. Ллойд Джорда. Зовнішня політика. Урядова криза і криза лейбористської партії. Положення Англії напередодні Другої світової війни. Консервативні уряди Болдуїна і Чемберлена. Зовнішня політика.

Тема 3. Франція. Історіографія внутрішньої та зовнішньої політики Франції у міжвоєнний період. Франція після Першої Світової війни. Вибори до Палати депутатів 1919. Внутрішня політика. Зовнішня політика. Вибори до Палати депутатів 1924. Внутрішня політика. Зовнішня політика. Колоніальні війни в Марокко і Сирії. Економічний розвиток і внутрішня політика. Вибори до Палати депутатів 1928 р. Внутрішня і зовнішня політика. Вибори в Палату депутатів 1932 р. Франція у роки економічної кризи. Економічна криза 1930–1933 рр. Внутрішня і зовнішня політика. Франція напередодні Другої світової війни. Вибори до Палати депутатів 1936. Перемога Народного фронту. Політика уряду Блюма. Суперечності Народного фронту.

Тема 4. Німеччина. Німеччина у міжвоєнний період (1918-1939 рр.). Веймарська республіка. Демократична конституція. Президент П.Гінденбург. Наслідки війни, як стимул для зростання фашистських організацій. Гітлер і його партія. Мюнхенський путч. «Майн кампф». Прихід Гітлера до влади. Підпал Рейхстагу, як привід для встановлення диктатури. Третій рейх. Ідеологія нацизму. Пропаганда. Расизм. Неприйняття лібералізму і комунізму. Терор. Ніч довгих ножів. Кришталева ніч. Створення СС. Концтабори.

Відтворення збройних сил. Зовнішня політика. Мобілізація економіки. Підготовка до війни. Військова доктрина Вермахту.

Тема 5. Італія. Італія у міжвоєнний період. Італія – переможена серед переможців. Важке економічне становище. Зародження фашизму. Шлях Муссоліні до влади. Марш на Рим. Корпоративна держава. Фашистська диктатура. Зовнішня політика. Дуче і Фюрер. Захоплення Абіссинії. Балканська політика Італії.

Тема 6. Іспанія. Іспанія після Першої світової війни. Економічне становище. Династія іспанських Бурбонів. Диктатура М.Примо де Рівера. Революція 1931 – 1939 рр. Втеча короля. Конституція 1931 р. Розкол республіканського табору. 1934 р. – перший спалах громадянської війни. Перемога Народного фронту на виборах 1936 р. «Іспанська фаланга». Мятеж Франко. Громадянська війна в Іспанії (1936-1939). Участь у війні військ Гітлера і Муссоліні на боці заколотників і інтербригад на боці республіканців. Герніка 1937. Битва під Гвадалахарой (1937). Поразка республіканців у 1939 р.

Змістовий модуль 3. Міжнародні відносини в міжвоєнний період

Тема 1. Міжнародні відносини й зовнішня політика у 30–х рр. ХХ ст.

Особливості світової економічної кризи 1929 – 1933 рр. та її вплив на міжнародні відносини. «План Юнга» й кінець репараційної системи. Загострення міждержавних суперечностей і посилення конфронтації західних країн з СРСР. Утворення вогнищ війни на Далекому Сході та в Європі (1933 – 1935 рр.). Створення Німеччиною вогнища війни в Європі. Проблеми європейської колективної безпеки в зовнішній політиці СРСР. Агресія Італії проти Ефіопії й Ліга Націй.

Тема 2. Вплив світової економічної кризи 1929–1933 рр. на розвиток міжнародних відносин. «Велика депресія»: характер і походження, ознаки, наслідки. Шляхи виходу з кризи: реформізм і фашизм.

Паніка на Нью-Йоркській біржі 24 жовтня 1929 року. Особливості економічної кризи в США. Антикризова політика президента Г. Гувера. Вимушений перехід від «твердого індивідуалізму» до етатизму, діяльність РФК. Загострення соціальної напруженості в США. «Голодні походи «на Вашингтон. «Гувервілі». Розгром наметового містечка на березі Потомака. Вибори 1932 р. Особливості передвиборчої кампанії Ф.–Д. Рузвельта.

Особливості світової економічної кризи у Великій Британії. Парламентські вибори 1929 р. і перемога лейбористської партії. Програма «Лейборизм і нація». Політика другого лейбористського уряду. Діяльність Міністерства по боротьбі з безробіттям. «Закон про аномалії». Вестмінстерський статут. Розкол лейбористської партії і утворення коаліційного «національного уряду» Р. Макдональда, його антикризова програма. Особливості економічної кризи початку 30–х рр. у Франції. Антикризова політика французьких урядів та ідеї державного регулювання економіки. Дирижизм – французький варіант кейнсїанства. Правоконсервативний варіант дирижизму в політиці урядів А. Тардьє та П. Лавалля. «Захищений сектор» економіки. Посилення виконавчої влади. Нові тенденції у політичному житті, посилення фашистських сил. Робітничий рух. «Друга редакція» «лівого блоку», його прихід до влади.

Економічна криза 1929–1933 рр. в Італії. Етатизм, милітаризація економіки, політика «автаркії». Фашистська «корпоративна система». Антифашистський рух у країні. Особливості економічної кризи 1929–1933 рр. у Німеччині. План Юнга і позиція міжнародних фінансових кіл. Поляризація політичних сил у країні. Антикризова політика кабінету Брюнінга і результати дострокових парламентських виборів 1930 р. Причини успіху НСДАП. Політична ситуація у 1931–1932 рр. Розкол німецького робітничого руху – протистояння КПП і СДПН. Скорочення електорату ліберально–демократичних партій і «традиційних націоналістів». Результати президентських і парламентських виборів 1932 р. Прихід нацистів до влади.

Тема 3. Міжнародні відносини напередодні Другої світової війни. Підготовка Німеччини до війни. Вихід Німеччини з Ліги Націй 1933 р. Створення Вермахту. Антикомінтернівський пакт 1936 р. Заняття Рейнської демілітаризованої зони 1936. Аншлюс Австрії 1938 р. Мюнхенська змова 1938 р. Сталевий пакт 1939 р. Спроба створення колективної безпеки. Тристоронні Московські переговори 1939. Безуспішність переговорів. Приліт І.Ріббентропа в Москву. Договір про ненапад між Німеччиною і Радянським Союзом 1939 (пакт Молотова - Ріббентропа).

Змістовий модуль 4. Друга світова війна

Тема 1. Причини і початок Другої світової війни. Хід бойових дій на початковому етапі війни. Причини та характер II світової війни. Країни Європи і США у Другій світовій війні.

Причини, характер, періодизація. Сучасний стан історіографії Другої світової війни. Початок формування антигітлерівської коаліції Окупація Німеччиною Польщі. Вступ у війну СРСР. Окупація Німеччиною північної і західної Європи. Початок війни Німеччини проти СРСР. Бойові дії на території СРСР в 1941–1943 рр.

Тема 2. Корінний перелом в ході Другої світової війни. Завершальний етап Другої світової війни та її підсумки для країн Західної Європи та Північної Америки Докорінний перелом у війні (червень 1942 р. – грудень 1943 р.). Бої на Тихому океані у травні 1942 – лютому 1943 р. Сталінградська і Курська битви на Східному фронті. Военні дії в Північній Африці, битва під Ель-Аламейном. Сицилійська операція. Оголошення Італією війни Німеччині. Консолідація антигітлерівської коаліції. Тегеранська конференція 1943 р.

Гітлерівський «новий порядок» у Європі. Рух Опору на окупованих територіях, його рушійні сили в окремих країнах. Посилення національно-визвольної боротьби під впливом перемог союзників. Внутрішнє становище країн Заходу під час війни. Повна мобілізація всіх ресурсів для потреб війни. Мілітаризація економіки. Внутрішня політика урядів. Військовий розгром і крах фашистських режимів (січень 1944 – 2 вересня 1945 років). Радянський контрнаступ на Східному фронті у 1944 р. Відновлення державного кордону СРСР. «Визвольна місія» Червоної Армії в Східній Європі. Варшавське повстання 1944 р. Відкриття другого фронту в Європі. Визволення Франції і Бельгії. Битва в Арденнах. Вісло-Одерська операція радянських військ. Визволення країн Східної і Південно-Східної Європи. Віденська наступальна операція Червоної Армії. Капітуляція Італії. Берлінська операція. «Зустріч на Ельбі». Антифашистське повстання в Празі і визволення Праги Червоною Армією. Беззастережна капітуляція Німеччини.

Проблеми післявоєнного врегулювання у міжсоюзницьких стосунках СРСР, Великої Британії і США. Конференція в Сан-Франциско 1945 р. Створення ООН. Ялтинська і Потсдамська конференції 1945 р. Основні рішення з облаштування післявоєнної Європи. Початок ери «атомної дипломатії».

Розгром мілітаристської Японії. Бої на Тихому океані у 1944-1945 рр. Битва біля о-ва Лейте. Наступальна операція союзників у Бірмі. Бої за о-ви Іводзіма та Окінава. Атомні бомбардування США японських міст Хіросіма і Нагасакі. Розгром Квантунської армії у Північно-Східному Китаї та Монголії. Беззастережна капітуляція Японії. Підсумки Другої світової війни. Людські і матеріальні втрати. Міжнародно-політичні наслідки війни. Перемога демократії над фашизмом. Нове співвідношення сил у світі. Активізація тенденції до міжнародної співпраці. Зростання суперечностей між СРСР і західними державами. Криза і поступовий розпад світової колоніальної системи.

Змістовий модуль 5. Головні тенденції розвитку країн Західної Європи та Північної Америки після Другої світової війни (1945 – 90-ті рр. XX ст.)

Тема 1. Сполучені штати Америки. США у повоєнні роки. Початок холодної війни. Політика демократичної та республіканської адміністрацій (1945–1960). Демократи при владі (1961 – 1968 рр.). «Нові горизонти» і «Велике суспільство». США у 1969 – 1980 рр. Розрядка міжнародної напруженості. Економічна криза 70-х рр. Неоконсерватизм. Друга

холодна війна. «Ера республіканців» (1981 – 1993). Прихід до влади Демократичної партії. Адміністрація Б. Клінтона (1993 – 2000).

Тема 2. Великобританія. Прихід Співдружності на зміну колоніальної імперії. Поразка Черчилля на виборах 1945 р. Внутрішня і зовнішня політика лейбористських урядів 1945 – 1951 рр. Початок царювання королеви Єлизавети II. Правління консерваторів (1951 – 1964). Реформа палати лордів 1963. Велика Британія в умовах економічної і політичної нестабільності (1964 – 1979). Економічна і соціальна політика неоконсервативних урядів. «Тетчеризм». Період правління нових лейбористів. Реформа палати лордів 1999 р. Великобританія – головний союзник США по НАТО. Великобританія в Євросоюзі.

Тема 3. Франція. Франція в роки Тимчасового режиму і Четвертої республіки. Крах французької колоніальної імперії. Перше десятиріччя П'ятої республіки. Політика генерала де Голля. Вихід Франції зі складу НАТО (1966 р.). Франція 70-х – 80-х років: балансування правих і лівих сил. Франція в Євросоюзі.

Тема 4. Німеччина. Під владою держав-переможниць. Постання двох німецьких держав Федеративна Республіка Німеччина (1949 – 1989). Конституційний лад. «Ера Аденауера» (1949 – 1963). Уряд Л. Ергарда. «Велика коаліція». Ера Ульбріхта» (1953 – 1971). Правління Е. Гонеккера. Об'єднання Німеччини. Об'єднана Німеччина (1990 р. – початок XXI ст.). «Червоно-зелена» коаліція». «Велика коаліція». Створення Євросоюзу і роль Німеччини в організації.

Тема 5. Італія. Повоєнна відбудова Італії. Встановлення Першої республіки (1947). Правоцентристські уряди Італії (1948 – 1963). Італійське «економічне диво» 1950–1960-х років. Радикалізація суспільно-політичного життя. Політика «національної солідарності» (1976 – 1979). Економічний розвиток та зміни в соціально-психологічному просторі Італії у 70–80 ті рр. XX ст. Неоконсервативний політичний курс уряду Б.Краксі (1983–1987 роки). Встановлення Другої республіки (1993 г.). Італія в Євросоюзі.

Тема 6. Іспанія. Диктатура Ф. Франко. Перші повоєнні роки. Суспільно-політичний та економічний розвиток у 50-х – першій половині 70-х рр. Особливості переходу Іспанії до демократії. Конституція 1978 р. і консолідація демократичного ладу в Іспанії. Уряди ІСПП (1982 – 1996). Уряди Народної партії (1996 – 2004). Іспанія на початку XXI ст.

Змістовий модуль 6. Глобалізаційні процеси в постіндустріальному суспільстві (90-х рр. XX ст. – початок XXI ст.)

Тема 1. США. Сполучені Штати на початку XXI ст. Внутрішня і зовнішня політика республіканської адміністрації Дж. Буша-Молодшого на початку XXI ст. Терористичні акти 11 вересня 2001 р. Глобальна війна проти тероризму. Вторгнення США та їхніх союзників в Ірак 2003 р. Америка в умовах світової економічної кризи. Виборча кампанія 2008 р. і прихід до влади демократів. Внутрішня і зовнішня політика Б. Обами. Президентські вибори 2016 р. Перші кроки адміністрації Трампа.

Тема 2. Великобританія. Великобританія на початку XXI ст. Політика лейбористських урядів Т. Блера і Г. Брауна. Англія в умовах світової економічної кризи. Великобританія – головний союзник США по НАТО. Участь Великобританії в діях альянсу. Політика консервативних урядів Д. Кемерона і Т. Мей. Реформа палати лордів 2005 р. Питання про вихід Великобританії з Європейського союзу («Брекзїт»). Продовження царювання королеви Єлизавети II. Рекорд тривалості правління.

Тема 3. Франція. Франція на початку XXI ст. Голлісти при владі. Політика Ж. Ширака, и И. Саркозі. Франція в період світової економічної кризи. Ліберали при владі. Політика президентів Н. Олланда і Е. Макрона. Повернення Франції до складу НАТО (2009 р.). Зовнішня політика Франції.

Тема 4. Німеччина. Німеччина на початку XXI ст. Соціал-демократична партія Німеччини при владі. Політика уряду канцлера Герхарда Шредера. Німеччина в умовах світової економічної кризи. Коаліція ХДС ХСС і Вільна демократична партія Німеччини при владі. Політика уряду Ангели Меркель.

Тема 5. Італія. Італія на початку ХХІ ст. Боротьба правоцентристів в с лівоцентристами. Політика урядів Політика урядів Сільвіо Берлусконі, Маріо Монті, Енріко Летта, Маттео Ренці, Паоло Джентілоні. Італія в умовах світової економічної кризи. Зовнішня політика Італії.

Тема 7. Міжнародні відносини на сучасному етапі. Глобалізаційні процеси в сучасному світі Основні передумови та фактори виникнення процесів глобалізації. Інформаційна революція як необхідна передумова виникнення сучасних процесів глобалізації. Сутність глобалізації з позицій глобалізму. Антиглобалізм. Ідейно–теоретичні основи антиглобалізму. Неоліберальна глобалізація. Зміст і основні форми антиглобалізму. Основні форми антиглобалізму. Наслідки глобалізації та антиглобалізм. Однополярний світ. Розширення НАТО.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	денна форма						заочна форма						
	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Змістовий модуль 1. Світ на після Першої світової війни.													
Тема 1. Вступ до курсу. Предмет та завдання курсу. Історіографія та огляд джерельної бази.	16	2				14	14	2					12
Тема 2. Головні тенденції історичного розвитку та нова розстановка політичних сил в світі після Першої світової війни. Формування Версальсько-Вашингтонської системи у міжнародних відносинах.	22	6	2			14	14		2				12
Разом за змістовим модулем 1	38	8	2			28	28	2	2				24
Змістовий модуль 2. Провідні країни Західної Європи та Північної Америки в міжвоєнний період (1918-1939 рр.)													
Тема 1. Сполучені Штати Америки	11	2	2			7	14		2				12
Тема 2. Великобританія	9	2				7	12						12
Тема 3. Франція	9	2				7	12						12
Тема 4. Німеччина	11	2	2			7	14	2					12
Тема 5. Італія	13	2	4			7	12						12
Тема 6. Іспанія	13	2	4			7	12						12
Разом за змістовим	66	12	12			42	76	2	2				72

модулем 2												
Змістовний модуль 3. – Міжнародні відносини в міжвоєнний період												
Тема 1. Міжнародні відносини й зовнішня політика у 30-х рр. ХХ ст.	11	2	2			7	16					16
Тема 2. Міжнародні відносини напередодні Другої світової війни	11	2				9	18	2				16
Разом за змістовим модулем 3	22	4	2			16	34	2				32
Змістовий модуль 4. Друга світова війна												
Тема 1. Початок Другої світової війни. Хід бойових дій на початковому етапі війни	8	2				6	14					14
Тема 2. Корінний перелом в ході Другої світової війни. Завершальний етап Другої світової війни та її підсумки для країн Західної Європи та Північної Америки	16	4				12	11	2				9
Разом за змістовим модулем 4	24	6				18	25	2				23
Змістовий модуль 5. Головні тенденції розвитку країн Західної Європи та Північної Америки після Другої світової війни (1945 – 90-ті рр. ХХ ст.)												
Тема 1. Сполучені Штати Америки	10	2	2			6	10		2			8
Тема 2. Великобританія	10	2	2			6	6					6
Тема 3. Франція	10	2	2			6	7					7
Тема 4. Німеччина	10	2	2			6	10		2			8
Тема 5. Італія	10	2	2			6	10					10
Тема 6. Іспанія	10	2	2			6	10					10
Разом за змістовим модулем 5	60	12	12			36	53		4			49
Змістовий модуль 6. Глобалізаційні процеси в постіндустріальному суспільстві (90-х рр. ХХ ст. – початок ХХІ ст.)												
Тема 1. Сполучені Штати Америки	10	2	2			6	10	2				8
Тема 2. Великобританія	10	2	2			6	8					8
Тема 3. Франція	8	2				6	8					8
Тема 4. Німеччина	8	2				6	8					8
Тема 5. Італія	8	2				6	8					8
Тема 6. Іспанія	10		4			6	8					8

Тема 7. Міжнародні відносини на сучасному етапі.	11	2			9	10	2				8
Разом за змістовим модулем 6	65	12	8		45	60	4				56
Усього годин	268	54	36		178	276	12	8			256

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1.	Міжнародні відносини напередодні Другої світової війни	2	2
2.	Сполучені Штати Америки	2	
3.	Німеччина у 1919-1939 рр.	2	2
4.	Італія у 1919-1939 рр.	4	
5.	Іспанія у 1919-1939 рр.	4	
6.	Міжнародні відносини й зовнішня політика у 30-х рр. ХХ ст.	2	
7.	Сполучені Штати Америки (1945 – 90-ті рр. ХХ ст.)	2	
8.	Великобританія (1945 – 90-ті рр. ХХ ст.)	2	2
9.	Франція у другій половині ХХ - на початку ХХІ ст. (1945 – 90-ті рр. ХХ ст.)	2	
10.	Німеччина у другій половині ХХ - на початку ХХІ ст. (1945 – 90-ті рр. ХХ ст.)	2	
11.	Італія у другій половині ХХ - на початку ХХІ ст. (1945 – 90-ті рр. ХХ ст.)	2	
12.	Іспанія (1945 – 90-ті рр. ХХ ст.)	2	
13.	Сполучені Штати Америки у другій половині ХХ - на початку ХХІ ст.	2	2
14.	Великобританія у другій половині ХХ - на початку ХХІ ст.	2	
15.	Іспанія у другій половині ХХ - на початку ХХІ ст.	4	
	Усього годин	36	8

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1.	Головні Ідеологічні течії після Першої світової війни.	14	10
2.	Ліга Націй: процес утворення, сутність, оцінка діяльності. Формування Версальсько-Вашингтонської системи у міжнародних відносинах.	14	10
3.	Сполучені Штати Америки. Епоха «Проспереті», «Велика депресія», «Новий курс».	7	10
4.	Великобританія у 1918-1939 рр.	7	10
5.	Франція у 1918-1939 рр.	7	10
6.	Націонал-соціалісти у боротьбі за владу у Німеччині. «Третій рейх».	7	10
7.	Італія у 1918-1939 рр. Зародження фашизму. Корпоративна держава Б. Муссоліні.	7	10
8.	Революція та громадянська війна в Іспанії.	7	10
9.	Особливості світової економічної кризи 1929 – 1933 рр. та її	7	10

	вплив на міжнародні відносини.		
10.	«Велика депресія»: характер і походження, ознаки, наслідки. Шляхи виходу з кризи: реформізм і фашизм.	7	10
11.	Підготовка Німеччини до війни. Мюнхенська угода 1938 р. та її наслідки.	9	10
12.	Хід бойових дій на початковому етапі Другої світової війни.	6	10
13.	Корінний перелом в ході Другої світової війни.	6	10
14.	Завершальний етап Другої світової війни та її підсумки для країн Західної Європи та Північної Америки.	6	10
15.	Сполучені Штати Америки. 1945-1991.	6	10
16.	Великобританія. 1945-1991.	6	10
17.	Франція. 1945-1991.	6	10
18.	Німеччина. 1945-1991.	6	11
19.	Італія. 1945-1991.	3	11
20.	Іспанія. 1945-1991.	3	11
21.	Сполучені Штати Америки	6	11
22.	Великобританія	6	11
23.	Франція	3	11
24.	Німеччина	6	4
25.	Італія	6	4
26.	Іспанія	6	4
27.	Міжнародні відносини на сучасному етапі.	6	4
		178	256

7. Індивідуальні завдання

Написання письмової роботи (реферату) з використання історичних джерел з курсу.

1. Індустріальна цивілізація ХХ ст.
2. Створення Ліги Націй.
3. Вудро Вільсон як дипломат. «14 пунктів Вільсона».
4. Вашингтонські угоди 1922 р. Гонка озброєнь на море в міжвоєнний період.
5. Монархія у Великобританії в 1918-1952 рр.
6. Політичний портрет У. Черчилля.
7. Виникнення Італійського фашизму.
8. Похід на Рим і «Революція в спальному вагоні».
9. Виникнення Німецького націонал-соціалізму.
10. Тероризм гітлерівців на їх путі до влади.
11. Епоха Проспереті в США.
12. Велика депресія 1929-1933 рр.
13. Нацистський режим у Німеччині.
14. «Ніч довгих ножів» 30 червня 1934 р.
15. Підготовка Німеччини до Другої світової війни.
16. Комінтерн у 1919-1943 рр .
17. Новий курс Ф. Рузвельта.
18. Громадянська війна в Іспанії.
19. Мюнхенська угода 1938 р.
20. Тристоронні Московські переговори 1939 р. та Пакт Ріббентропа-Молотова.
21. Дивна війна.
22. Битва під Ель-Аламейном 1942 р.
23. Битва біля атолу Мідуей 1942 р.
24. Манхеттенський проект. Початок науково-технічної революції.
25. Створення та принципи роботи ООН.
26. Створення НАТО.
27. Монархія у Великобританії у 1959-2017 рр.
28. Життя і творчість Бернарда Шоу.
29. Життя і творчість Ернеста Хемінгуей.

30. Життя і діяльність Шарля де Голля.
31. Життя і діяльність Вернера фон Брауна.
32. Програма Апполон.
33. Умови виникнення тероризму у сучасному світі.
34. «Червоний травень» у Франції 1968 р.
35. «Кривавий вівторок» 5 вересня 1972 р. у Мюнхені.
36. Вбивство Джона Кеннеді. – Різні версії.
37. Політичні замаху у США у ХХ ст.
38. Рух хіпі у США.
39. Мафія на Сицилії, та кримінальний тероризм у ХХ ст.
40. Німецьке економічне диво.
41. Замах на папу римського Івана Павла II.
42. Економічні кризи 1975-1976 та 1980-1982 рр.
43. Неоконсерватизм як спосіб подолання економічної кризи.
44. Життя і діяльність Рональда Рейгана.
45. Життя і діяльність Маргарет Тетчер.
46. 11 вересня 2001 р. Офіційна та конспірологічна версії.
47. Глобальні проблеми сучасності.

8. Методи навчання: лекції (вхідна, тематичні, проблемні), складання бібліографії досліджуваної проблеми, реферування, підготовка доповідей, конспектування, виконання індивідуального завдання.

9. Критерії оцінювання.

Форми контролю знань студентів: - поточний; - підсумковий модульний; - семестровий підсумковий (залік, екзамен). Оцінювання знань студентів в університеті здійснюється за 100- баловою шкалою, яка переводиться відповідно у національну шкалу («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») та шкалу європейської кредитно-трансферної системи (ЄКТС –А, В, С, D, E, FX, F).

Бали	Критерії оцінювання. Усний виступ та виконання письмового завдання, тестування
5	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі тестові завдання.
4	Достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість тестових завдань.
3	В цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину тестових завдань.
2	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив меншість тестових завдань.
1	Частково володіє навчальним матеріалом не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки. Правильно вирішив окремі тестові завдання.
0	Не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань. Не вирішив жодного тестового завдання.
	Доповнення виступу. Критерії оцінювання
2	Глибоко володіють матеріалом, чітко визначили його зміст; зробили глибокий

	системний аналіз змісту виступу, виявили нові ідеї та положення, що не були розглянуті, але суттєво впливають на зміст доповіді, надали власні аргументи щодо основних положень даної теми
1	Виклали матеріал з обговорюваної теми, що доповнює зміст виступу, поглиблює знання з цієї теми та висловили власну думку
	Суттєві запитання до доповідачів. Критерії оцінювання
2	Запитанням до виступаючого суттєво і конструктивно можуть доповнити хід обговорення теми
1	Запитання щодо додаткової інформації з ключових проблем теми, що розглядається.
	Підсумковий модульне оцінювання знань. Критерії
21-25	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі тестові завдання.
16-20	Достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість тестових завдань.
11-15	В цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину тестових завдань.
6-10	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив меншість тестових завдань.
1-5	Частково володіє навчальним матеріалом не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки. Правильно вирішив окремі тестові завдання.

10. Засоби оцінювання: презентації результатів виконаних завдань та досліджень, студентські презентації, стандартизовані тести, екзамен

11. Розподіл балів, які отримують студенти

Семінарські заняття, поточне тестування та самостійна робота										Екзамен	Сума
Змістовий модуль №1		Змістовий модуль № 2						Змістовий модуль № 3		50	100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10		
5	5	5	5	5	5	5	5	5	5		

Семінарські заняття, поточне тестування та самостійна робота														Екзамен	Сума
Змістовий модуль №4			Змістовий модуль № 5						Змістовий модуль № 6					50	100
T1	T2	T3	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	T13		
2	2	2	2	2	5	5	3	2	3	2	5	5	5	5	

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82 – 89	B	добре	
74 – 81	C		
64 – 73	D		
60 – 63	E	задовільно	

35 – 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0 – 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

12. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення.

1. Мультимедійний проектор.
2. Екран
3. Презентація в програмі PowerPoint.
4. Контрольно-тестові програми.

13. Рекомендовані джерела інформації

Базова

1. Бураков Ю. В. Всемирная история: новейшее время. 1939-2001: учебник Київ : Генеза, 2001. 384 с.
2. Газін В.П., Копилов С.А. Новітня історія країн Європи та Америки 1918–1945 рр.: підручник для студентів вищих навчальних закладів. Київ: Видавничий Дім «Слово», 2008. 492 с.
3. Газін В.П., Копилов С.А. Новітня історія країн Європи та Америки 1945–2000 рр.: навчальний посібник для студентів гуманітарних спеціальностей. Кам'янець–Подільський : Абетка, 2000. – 476 с.
4. Газін В.П., Копилов С.А. Новітня історія країн Європи та Америки 1945–2002 рр.: навчальний посібник. Київ : Либідь, 2004. 624 с.
5. Губарев В.К. Довідник школяра і студента. Всесвітня історія. Донецьк, 2004. 496 с.
6. Заболотный В. М. Новейшая история стран Европы и Северной Америки: Конец XX- начало XXI века [Текст] : учеб. пособие для студентов. Москва : АСТ: Астрель, 2004. 494 с.
7. Іваницька О.П. Новітня історія країн Європи та Америки (1918 – 1945). Київ : Слово, 2013. 624 с.
8. Іваницька О.П. Новітня історія країн Європи та Америки (1945 – 2013). Київ : Слово, 2014. 01056 с.
9. Хрестоматия по новейшей истории: В 3 т. / Под ред. Б.Г.Гафурова. – М.: Издательство социально-экономической литературы, 1961. – 768.
10. Цветков Г.М. Міжнародні відносини й зовнішня політика в 1917–1945рр.: Навч.посібник для студентів вузів. Київ : Либідь, 1997. 232 с.
11. История США: Хрестоматия / Сост. Э.А. Иванян. Москва :Дрофа, 2005. 339 с.
12. Новая и новейшая история стран Европы и Америки. XX век : В 2 ч. [Текст] / А.М.Родригес, М.В.Пономарев. Москва : Владос, 2001. Ч.1 : 1900-1945. 464с.
13. Павлюк В. В. Новітня історія країн Західної Європи та Північної Америки (1918–1945 рр.) Київ : «Піраміда», 2010. 284 с.
14. Смирнов В. П. Франция в XX веке. Москва : Дрофа, 2001. 352 с.
15. Согрин В.В. История США: Учебное пособие для вузов. Спб. : Питер, 2003. 192 с.
16. Шадурский В. С. Внешняя политика Франции. 1945 – 2002. Минск : БГУ, 2004. 175 с.

Допоміжна

17. Американские президенты: 41 исторический портрет от Джорджа Вашингтона до Билла Клинтона / Под ред. Ю. Хадекинга. Ростов-на-Дону: Феникс, 1997. 640 с.
18. Аникеева Н.Е. Испания в конце XX-начале XXI века. *Новая и новейшая история.* 2006. №. 2. С.71-84.

19. Бедариде Ф. Черчилль. Москва : Молодая гвардия, 2014. 458 с.
20. Вавочкина И.Д. К истории регулирования лоббизма в США. Новая и новейшая история. 2007. №.1. С.35-47.
21. Виноградов К.Б. Дэвид Ллойд Джордж / К.Б. Виноградов. Москва : Мысль, 1970. 412 с.
22. Голованов Я.К. Правда о программе Аполло. Москва : Эксмо-пресс, Яуза, 2000. 352 с.
23. Горвиц Д., Кольер П. Клан Кеннеди: Американская драма. Москва : Прогресс, 1988. 496 с.
24. Давидсон А.Б. Ключевая проблема XXI: последствия распада империй. Новая и новейшая история. 2006. №. 2. С.3-21.
25. Дальнов А.А. Франция. Большой исторический путеводитель. Москва : «Алгоритм Эксмо», 2008. 864 с.
26. Дамье В.В. Исторические судьбы анархо-синдикализма в Европе. Новая и новейшая история. 2005. №. 5. С.21-37.
27. Дейтваллер Д. Высадка союзников в Нормандии в 1944 году: ретроспективный взгляд. Новая и новейшая история. 2004. № 4. С. 67-83.
28. Дрібницька В.О. Всесвітня історія. Новітня історія. Київ : Фаренгейт, 1999. Ч. 1: 1914–1939. 176 с.
29. Дюррозель Ж–Б. Історія дипломатії від 1919 року до наших днів: Пер. з франц./ Ж–Б. Дюррозель. Київ, 1995. С. 8–26.
30. Жаринов К.В. Терроризм и террористы. Минск : Харвест, 1999. 606 с.
31. Желев Ж. Фашизм. Тоталитарное государство. Перевод с болгарського / Ж. Желев–М., 1991. 391с.
32. Иванян Э. А. История США: учеб. пособие. Москва : Дрофа, 2004. 576 с.
33. Иванян Э.А. Рональд Рейган: Хроника жизни и времени. Москва : Мысль, 1991. 411 с.
34. Иллюхин Р.М. Лига Наций 1919–1939 гг. Москва, 1962. 152 с.
35. История международных отношений: Учебник в 3 т. / Под ред. Торкунова А.В., Наринского М.М. Москва : Аспект Пресс, 2012. Т.2: Межвоенный период и Вторая мировая война. 496 с.
36. Іваницька О.П. Новітня історія країн Європи та Америки (1918–1945): навчальний посібник для вузів. Вінниця: Фоліант, 2004. 463 с.
37. Іванніцька О.В. Франко – кудільо Іспанії. Чернівці: Книги ХХІ, 2006. 432 с.
38. Камінський Є. 14 пунктів В. Вільсона // У кн.: Політика США щодо України. Витоки, концептуальні основи, практична еволюція. Київ, 1998.
39. Капитонова Н.К. Маргарет Тэтчер: человек и политик. Новая и новейшая история. 2007. №. 2. С. 173-187.
40. Караш Ю.Ю. Тайны лунной гонки. Москва : ОЛМА-ПРЕСС Инвест, 2005. 473 с.
41. Кин Ц.И. Итальянский ребус. Москва : Политиздат, 1991. 415 с.
42. Кин Ц.И. Начало итальянского фашизма: Бенито Муссолини. Социально–психологический портрет. Вопросы философии. 1988. № 1. С. 109-123.
43. Колье Р. Дуче. Взлёт и падение Бенито Муссолини. Биография. Москва : Центрополиграф, 2001. 493 с.
44. Копилов С.А. Новітня історія країн Європи і Америки (1918–1945). Кам'янець–Подільськ, 1997. 317 с.
45. Коріненко П.С. Новітня історія країн Європи та Америки (1918–1945 рр.). Тернопіль: АСТОН, 2003. 384 с.
46. Кредер А.А. Словарь по Новейшей истории. Москва : Центр гуманит. образования, 1999. 349 с.
47. Кривушин И.В. Франция и Чёрная Африка в постимерсую эпоху. Новая и новейшая история. 2007. №. 1. С. 3-19.

48. Лиддел Гарт Б.Г. Вторая мировая война. Москва, СПб.: Terra fantastica, 1999. 739 с.
49. Линтер В. Италия. История страны. Москва : Эксмо СПб.; Мидгард, 2008. 348 с.
50. Листиков С.В. К истории нейтралитета США в первой мировой войне. Беседа в Белом доме 9 января 1915 года. *Новая и новейшая история*. 2005. № 2. С. 46-58.
51. Мальков В.Л. Франклин Рузвельт. Проблемы внутренней политики и дипломатии: Историко–документальные очерки. Москва : Мысль, 1988. 180 с.
52. Маслов М.С. Пёрл-Харбор: ошибка или провокация. Москва : Вече, 2006. 448 с.
53. Мицик Л.М. Новітня історія країн Європи та Америки (1918–2007). Київ : Акдемвидав, 2008. 544 с.
54. Молчанов Н.Н. Генерал де Голь. Москва : Международные отношения, 1988. 480 с.
55. Морозов Г. Лига Наций – взгляд через полвека. *Вопросы истории*. 1992. № 2–3.
56. Новиков С.В. Всеобщая история. Справочник студента. Москва : АСТ, 2010. 640 с.
57. Обичкина Е.О. Голлисткая традиция в современной французской дипломатии парламент *Новая и новейшая история*. 2004. № 6. С. 66-78.
58. Орлов А.С. Крушение «третьего рейха». *Новая и новейшая история*. 2005. № 2. С.3-19.
59. Пожарская С. П. Генералиссимус Франко и его время. *Новая и новейшая история*. 1990. № 6. С.164-185.
60. Попов В.Н. Сталинградская битва: по новейшим исследованиям. *Новая и новейшая история*. 2007. № 2. С.3-32.
61. Постоловський Р.М. Світ на зламі епох: історія кінця ХІХ – середини ХХ ст.: навч. посіб. для студ. вузів. Київ, 2000. 240 с.
62. Престон П. Франко. Москва : Центрполиграф, 1999. 702 с.
63. Ридли Дж. Муссолини. Москва : АСТ, 1999. 448 с.
64. Рожик М.Є. та ін. Всесвітня історія: Новітні часи: 1914–1945 рр./ М.Є. Рожик, М.І. Ерстенюк, М.С. Пасічник, О.М. Сухий, І.І. Федик. Київ : Генеза, 1998. 230 с.
65. Рубинский Ю. Франция. В поисках новых путей. Москва : «Весь мир», 2007. 624 с.
66. Сидоров А.Ю. История международных отношений 1918–1939 г. Москва : Центрполиграф, 2008. 640 с.
67. Сич О. Історія країн Заходу в міжвоєнний період (1919–1939 рр.): навчальний посібник Чернівці : Золоті літаври, 2008. 200 с.
68. Сория Ж. Война и Революция в Испании, 1936 – 1939: В 2–х т. Москва, 1987.
69. Типпельскирх К. История Второй мировой войны. СПб.: Полигон, М.: АСТ, 1999. 773 с.
70. Трубайчук А.Ф. Беніто Муссоліні. Портрет тоталітариста в історичному інтер'єрі. Київ : Видавництво соціалія істориків Істина, 1998. 150 с.
71. Трухановский В.Г. Уинстон Черчилль. Москва : Международные отношения, 1982. 464 с.
72. Устрялов Н.В. В круговороте фашистской свастики. Москва : Алгоритм, 2012. 273 с.
73. Устрялов Н.В. Италия – колыбель фашизма. Москва : Алгоритм, 2012. 240 с.
74. Фуллер Дж. Вторая Мировая война. Смоленск : Русич, 2004. 544 с.
75. Хлестов О.Н. Определение терроризма. *Юрист международник*. 2005. № 4. С. 24.
76. Цыганков П. А. Теория международных отношений: Учебное пособие / П. А. Цыганков – М.: Гардарики, 2003. – 590 с.
77. Черчилль У. Мои великие современники. Москва : Захаров, 2001. 320 с.
78. Язьков Е. Ф. История стран Европы и Америки в новейшее время (1918–1945). Курс лекцій. Москва : Изд–во МГУ, 2000. 352 с.
79. Яковлев Н.Н. Братья Кеннеди. Москва : Эксмо, 2003. 448 с.

Інформаційні ресурси

1. Локарнська конференція [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://uk.wikipedia.org/wiki/Локарнська_конференція
2. План Дауеса [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://uk.wikipedia.org/wiki/План_Дауеса
3. План Юнга [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://uk.wikipedia.org/wiki/План_Юнга
4. План Юнга [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://uk.wikipedia.org/wiki/План_Юнга
5. Рожик Є. Всесвітня історія: Новітні часи [Електронний ресурс] / Є. Рожик. – Режим доступу: http://eduknigi.com/istor_view.php?id=239

